

AGRÁRMINISZTERIUM

A Kistermelői szabályozás Európai Unió háttéré és a nemzeti szabályozás

Deák Ferenc

Agrárminisztérium
Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály
2019. március 28.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Az élelmiszerhigiéniáról szóló **852/2004/EK** valamint az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról **853/2004/EK** rendeletek teremtik meg annak lehetőségét, hogy a tagállamok a „kistermelői” tevékenységek szabályozására nemzeti jogszabályokat alkossanak, az alábbiak szerint:

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Az élelmiszerhigiéniáról szóló 852/2004/EK

1. cikk Hatály

(2) Ezt a rendeletet nem lehet alkalmazni a következőkre:

...

c) a termelők azon tevékenysége, amellyel kis mennyiségű alaptermékkel közvetlenül látják el a végső felhasználót, vagy a végső felhasználót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítményeket;

(3) A tagállamok a nemzeti joggal összhangban megállapítják a (2) bekezdés c) pontjában említett tevékenységekre vonatkozó szabályokat. Ezeknek a nemzeti szabályoknak biztosítaniuk kell e rendelet célkitűzéseinek elérését.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 853/2004/EK

1. cikk Hatály

(3) Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni az alábbiakra:

c) a termelők azon tevékenysége, amellyel kis mennyiségű alaptermékkel közvetlenül látják el a végső felhasználót, vagy a végső felhasználót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítményeket;

d) a termelők azon tevékenysége, amellyel a gazdaságban levágott baromfi és nyúlfélék húsának kis mennyiségével közvetlenül látják el a végső felhasználót, vagy a végső felhasználót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítményeket;

e) azon vadászok, akik a vad vagy a vadhús kis mennyiségével közvetlenül látják el a végső felhasználót, vagy a végső felhasználót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítményeket.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról
szóló 853/2004/EK

1. cikk Hatály

(4) **A tagállamok** a nemzeti joggal összhangban **megállapítják a (3) bekezdés c), d) és e) pontjában említett tevékenységekre és személyekre vonatkozó szabályokat**. Ezeknek a nemzeti szabályoknak biztosítaniuk kell e rendelet célkitűzéseinek elérését.

- **52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről;**
- 43/2011. (V. 26.) VM rendelet az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről; és
- 64/2007. (VII. 23.) FVM–EüM együttes rendelet az állati eredetű élelmiszerek forgalomba hozatalának és az értékesítés helyén történő élelmiszer-előállításnak élelmiszer-higiéniai feltételeiről.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 853/2004/EK

1. cikk Hatály

(5) a) Kifejezetten ellenkező rendelkezés hiányában **ezt a rendeletet a kiskereskedelemre nem kell alkalmazni.**

b) Ezt a rendeletet azonban **alkalmazni kell a kiskereskedelemre, ha** a tevékenységeket azzal a céllal hajtják végre, hogy az állati eredetű élelmiszerrel **egy másik létesítményt lássanak el, kivéve**, ha:

i. a tevékenységek csak tárolást vagy szállítást foglalnak magukba, amely esetben azonban a III. mellékletben megállapított hőmérsékleti előírásokat kell alkalmazni;

vagy

ii. a kiskereskedelmi egység **csak más kiskereskedelmi egységeket lát el az állati eredetű élelmiszerrel**, és ez a nemzeti joggal összhangban **csak marginális, helyi és korlátozott tevékenység.**

c) **A tagállamok** nemzeti intézkedéseket fogadhatnak el, amelyekkel e rendelet előírásait alkalmazzák a területükön lévő **olyan kiskereskedelmi egységekre**, amelyekre azok az a) és b) pontok értelmében nem vonatkoznának.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Magyarul:

Szükség volt egy olyan magyar rendelet(ek)re, mely szabályozza

- a **termelők**
- **kis mennyiségben** termelt
- **alaptermékeinek** (burgonya, hagyma, tojás, nyerstej stb.) forgalmazását, valamint
- a **kiskereskedők** kis mennyiségű **élelmiszer előállítását** (feldolgozott állati eredetű termékek) és forgalomba hozatalát.

Lényeges elem, hogy Magyarország a kistermelőre **mezőgazdasági termék előállítóként és kiskereskedőként tekint!** Így lehetséges nem csak alaptermékek, hanem feldolgozott élelmiszerek előállítása és forgalomba hozatala anélkül, hogy az állati eredetű élelmiszerek előállítására használt létesítményt a 853/2004/EK rendelet szerint engedélyezni kellene!!!

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

Mivel a kistermelőt kiskereskedőnek is kell tekinteni, amennyiben értékesíti termékeit:

Amennyiben a kistermelő a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó **kereskedelmi tevékenységet kíván folytatni**, úgy azt a 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet szerint köteles bejelenteni (Jegyző). Az alaptermék vagy termék forgalomba hozatalának bejelentése a járási hivatalnál is teljesíthető.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

A kistermelői rendelet:

52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről

- Élelmiszerhigiéniai, élelmiszerbiztonsági megközelítés szerint határozza meg az:
 - előállítás
 - forgalmazás feltételeit.
- A rendelet Magyarország területére határozza meg az előállítás és értékesítés feltételeit.

A helyi termelői piacokon történő árusítás élelmiszer-biztonsági feltételeiről 51/2012. (VI. 8.) VM rendelet a kistermelők értékesítési lehetőségeinek bővítése, **a kistermelők védelmében jött létre**. Itt csak kistermelők jogosultak értékesíteni.

A kistermelői szabályozás Európai Unió alapja:

A tagállamok határozzák meg, hogy az adott országban

- ki minősül „kistermelőnek”, illetve
- mi a helyi értékesítés,
- milyen mennyiségű élelmiszer a kis mennyiség.

Ebből következik, hogy ez tagállamonként eltérő!

- Más a kistermelői kör
- Más a helyi értékesítés meghatározása
- Más a kis mennyiség

(Más a termékekre vonatkozó általános forgalmi adó is, ideértve az input anyagokat is, mint vetőmagok, terméshozó anyagok, takarmányok, állategészségügyi szolgáltatások stb.)

A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet

Kistermelő: **természetes személy**, aki

- **kis mennyiségű, általa megtermelt alaptermékkel** vagy általa betakarított, összegyűjtött vadon termő alaptermékkel **közvetlenül a végső fogyasztót**, illetve a régióon belüli vagy a gazdaság helyétől légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb **40 km távolságon belüli kiskereskedelmi vagy vendéglátó, illetve közétkeztetési létesítményt** (a továbbiakban együtt: vendéglátó létesítmény) látja el.
- **kis mennyiségű, általa megtermelt alaptermékéből előállított élelmiszerrel** közvetlenül a végső fogyasztót, illetve a régióon belüli vagy a gazdaság helyétől légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb 40 km távolságon belüli kiskereskedelmi vagy vendéglátó létesítményt látja el.
- **kis mennyiségű, általa jogszerűen kifogott hallal**, közvetlenül a végső fogyasztót, illetve a régióon belüli vagy a gazdaság helyétől légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb 40 km távolságon belüli kiskereskedelmi vagy vendéglátó létesítményt látja el.
- **falusi vendégasztalt üzemeltet**

A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet

Helyi = *Régió*n belüli: a kistermelő gazdaságának helye, illetve a termék-előállítás helye szerinti megyében lévő, valamint budapesti;

+ légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb 40 km ...

Termék	Gazdaság / lakóhely	Kisker., vendéglátó	Vásár, piac, eng. id. ár., rendezvény	Házhoz szállítás	Falusi vendégasztal
nem állati eredetű alaptermék , méz, méhészeti termék, élő hal	+	régión belül, vagy 40km	egész ország	egész ország	+
állati eredetű alaptermék, előállított élelmiszer	+	régión belül, vagy 40km	régión belül, vagy 40km	régión belül, vagy 40km	+
sertés, juh, kecske, szarvasmarha, strucc és emu húsa	+	régión belül, vagy 40km	–	régión belül, vagy 40km	–

A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet

Helyi = *Régió*n belüli: a kistermelő gazdaságának helye, illetve a termék-előállítás helye szerinti megyében lévő, valamint budapesti;

+ légvonalban számítva Magyarország területén legfeljebb 40 km ...

A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet

Kis mennyiség: az 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet 1. melléklet

Például:

Kifejlett vagy növendék sertés vagy juh vagy kecske vagy strucc vagy emu levágása és húsának értékesítése - Heti maximális mennyiség 6 db - Éves maximális mennyiség 72 db

Növényi eredetű alaptermék értékesítése - Éves maximális mennyiség 20 000 kg

Tejtermék előállítása és értékesítése – Napi maximális mennyiség 40 kg

Az élelmiszer-előállítással és -forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomonkövethetőségről szóló 3/2010. (VII. 5.) VM rendelet

Az olyan élelmiszer-vállalkozónak, aki **első magyarországi tárolási helyet** üzemeltet – ideértve a bértárolási tevékenységet is – be kell jelentenie a létesítmény helye szerinti élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalnak, elsődleges termelésből származó, nem állati eredetű alaptermék esetében a megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró járási hivatalának

http://legalaccess.cesci-net.eu/wp-content/uploads/2018/02/JOGa2_1a_Helyi_termek_CESC1.pdf

Laboratorium.hu > vizilagnap... Eredmények (2. mérőföldkő: Hel... legalaccess.cesci-net.eu

1 / 64 73%

Eszközök Kitévés és aláírás Megjegyzés

Könyvtár

Határon átnyúló helyi termék-értékesítés

- Tartalom
- Vezetői összefoglaló
- 1. A tanulmány célja
- 2. A helyi termékek határ menti kereskedelmének elvi keretei
- 3. A tanulmány elkészítésének keretei
- 4. Jogi keretek
- 5. Javaslatok a jogalkotók számára
- Felhasznált irodalom

CESC1 CENTRAL EUROPEAN SERVICE FOR CROSS-BORDER INITIATIVES

2017.

§2

JOGI AKADÁLYMENTESÍTÉS
a magyar határok mentén
Második mérőföldkő

HATÁRON ÁTNYÚLÓ HELYI TERMÉK-ÉRTÉKESÍTÉS
Tanulmány és jogalkotói javaslat

Készítettek:
Szabadkai Andrea, dr. Major Ágnes, Horváth János és a CESC1 munkatársai

1406 Budapest, Pf. 7. www.cesci-net.eu cesci@cesci-net.eu

HU 15:35 2019.03.25.

A tagállamok által alkalmazható rugalmassági intézkedések:

A Tanulmány megállapításai:

- „Az EKÁER és a 3/2010. (VII. 5.) VM rendelet előírásai* által támasztott követelmények gyakorlatilag gazdaságosan teljesíthetetlen logisztikai feladat elé állítják a határon átnyúló termelői értékesítésben résztvevőket.”
- „Az Európai Unió más tagállamában található feladási címről belföldi átvételi címre történő, közúti fuvarozással járó Közösségen belüli termékbeszerzési vagy egyéb célú behozatal esetén az EKÁER jogszabály által előírt adatok bejelentésére az állami adó- és vámhatósághoz a címzett kötelezett. Ez ebben az esetben azt jelenti, hogy a bejelentési kötelezettség az áru címzettjét terheli.”

* Az élelmiszerbiztonsági szempontból kockázatos termékeket 2 nappal korábban, a nem kockázatos termékekről minden hónap 10. napjáig, az előző hónapra vonatkozó szállítmányokról, összesítő jelentést kell küldeni a Járásnak. Ha a szállítmány EKER köteles, és bejelentették, akkor a 2/2010-es szerint nem kell jelenteni!

Helyi termelői piac

51/2012. (VI. 8.) VM rendelet a helyi termelői piacokon történő árusítás élelmiszer-biztonsági feltételeiről

- **nem szükséges külön tisztító, illetve fertőtlenítő berendezést biztosítani**, amennyiben az élelmiszer-vállalkozó a munkaeszközök és -berendezések **tisztítását és fertőtlenítését nem a forgalomba hozatal helyszínén végzi**, feltéve, hogy az értékesítés jellegéből adódóan a munkaeszközök tisztítása és fertőtlenítése a forgalomba hozatal helyszínén nem válhat szükségessé;
- **nem szükséges ivóvízzel való ellátás** biztosítása, amennyiben
 - az élelmiszer-vállalkozó **a munkaeszközök és -berendezések tisztítását és fertőtlenítését nem a forgalomba hozatal helyszínén végzi**, feltéve, hogy az értékesítés jellegéből adódóan a munkaeszközök tisztítása és fertőtlenítése a forgalomba hozatal helyszínén nem válhat szükségessé, és
 - illemhely rendelkezésre állása esetén **az illemhely ivóvíz minőségű folyóvízes kézmosási lehetőséggel felszerelt**;

51/2012. (VI. 8.) VM rendelet a helyi termelői piacokon történő árusítás élelmiszer-biztonsági feltételeiről

- a helyi termelői piac területén **lévő hulladékgyűjtő és -tároló tartályok, edények rendszeres tisztításáról**, szükség esetén fertőtlenítéséről gondoskodni kell;
- vadon termett gomba értékesítése esetén a **gomba-szakellenőr részére** a vizsgálathoz megfelelő méretű, természetes és mesterséges megvilágítású **gombavizsgáló helyet kell létesíteni**, melyet az elkobzott gomba elhelyezésére szolgáló megfelelő méretű, biztonságosan zárható hulladékgyűjtővel kell felszerelni;
- közcsatorna hiányában a helyi termelői piacon **keletkezett szennyvíz higiénikus összegyűjtéséről és eltávolításáról** gondoskodni kell.

AGRÁRMINISZTERIUM

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!